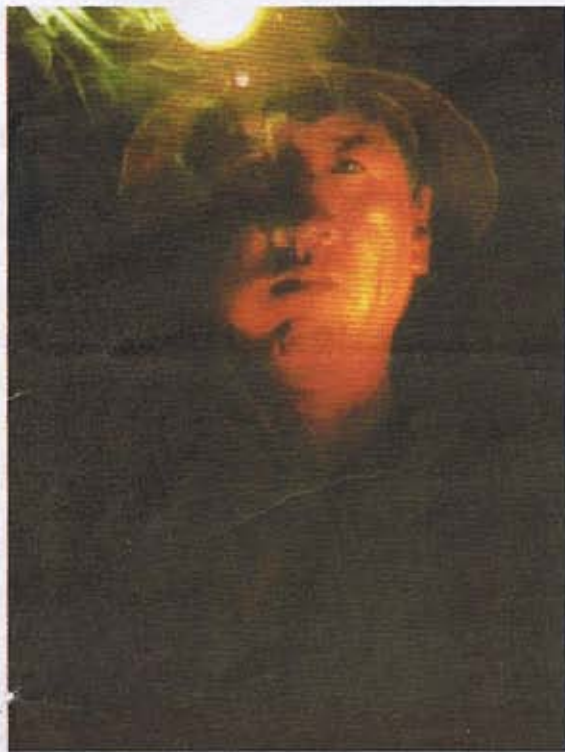

director's cut

over de keuzes die de regisseur heeft gemaakt tijdens de productie

'Cocabladeren en ultrasterke drank hielden me overeind'

Ton van Zantvoort filmde zijn *Grito de piedra* in de Boliviaanse zilvermijnstad Potosí op 4200 meter hoogte en kauwde zijn hoogtedepressie weg met cocabladeren.

'Het was een eenzaam avontuur', zegt Ton van Zantvoort, terugblikkend op de twee maanden die hij op hoogte in Bolivia doorbracht. 'In de ijle droge lucht zakke m'n energie naar het nulpunt, wat heel normaal is, maar toen ik geconfronteerd werd met ernstige tegenslag in de privésfeer en ook nog m'n camera kapotging omdat er zilverstof in was gekomen, daalde er een depressieve koepel over me heen.'

Van Zantvoort gaf echter niet op: 'Cocabladeren en ultrasterke drank hebben me overeind gehouden in dat benauwende doolhof van die mijngangen. Die drank – Buen Gusto – heeft een alcoholpercentage van zesennegentig procent. Bijna pure alcohol dus, omdat ze geloven dat dat garant staat voor een navenant hoog zilvergehalte in de mijn. Met die Buen Gusto heb ik de koppen van m'n camera kunnen schoonmaken. Het kauwen op de cocabladeren, wat iedereen daar doet, pepte me weer een beetje op.'

Vervolgens worstelde Van Zantvoort met de communicatie met de Boliviaanse indianen, die het Quechua spreken. 'Doordat ze hun mond steeds volproppen met cocabladeren en ze daarnaast continu bezopen zijn, verstond Pedro [de hoofdpersoon; red.] soms zijn eigen vader niet. De lokale vertalers die ik had ingehuurd, bleken maar wat te verzinnen.'

Uiteindelijk kwam hij terug met ruim twintig uur materiaal, waaruit hij op zijn studentenkamer in Breda zijn negenenvijftig minuten durende film monteerde. 'Daarin heb ik de chronologie van de dag losgelaten en opnamen van een demonstratie tegen de vervuiling van de rivier toegevoegd. Verder heb ik iets meer historische context gegeven. Zo was de Zilvervloot die Piet Hein in de zeventiende eeuw van de Spanjaarden roofde afkomstig uit de zilvermijnen van Potosí – in die tijd een grotere stad dan Parijs of Londen. Voor mij is filmen de kunst van het weglaten, van de minimale info.' (PvdG)

Grito de piedra (Scream of the Stone) – Ton van Zantvoort. Za 25, 17:00 uur, City 2; di 28, 14:00 uur, Calypso; vr 1, 20:15 uur, City 3.